

Fysiotherapie voor reumapatiënten werkt en moet dus vergoed worden

Lodewijk Ridderbos is algemeen directeur Reumafonds.

Zorgvergoeding

Aan reumapatiënten is de noodzakelijke zorg onthouden. Daar steekt de rechter nu een stokje voor.

Recentelijk bepaalde de rechter in Amsterdam dat behandelingen waarvan de werking niet onomstotelijk is bewezen, pas uit het basispakket mogen worden geschrapt nadat is gekeken naar de praktijkervaringen van artsen en patiënten (Ten eerste, 8 september). Een unieke uitspraak, volgens hoogleraar farmaceutisch recht Marie-Hélène Schutjens. Een uitspraak ook die noopt tot het herzien van de bezuiniging uit 2011 om fysiotherapie voor alle vormen van ontstekingsreuma uit het pakket te halen. Dat rigoureuze besluit werd uitsluitend gebaseerd op het ontbreken van grootschalige wetenschappelijke onderzoeken die de effectiviteit onomstotelijk vaststelden. De positieve ervaringen van artsen en reumapatiënten met fysiotherapie werden volkomen genegeerd.

De uitspraak is een lichtpunt voor mensen met reuma. Naast bezuinigingen op de basiszorg, vergoeden

steeds minder verzekeraars behandelingen uit de aanvullende verzekering. Onlangs zei minister Schippers zelfs dat iedereen prima zonder een aanvullende verzekering kan, omdat 'aanvullend ook echt aanvullend is' (Ten eerste, 13 september). Vergat de minister dat mensen met reuma en andere chronisch zieken hun leven lang van zorg afhankelijk zijn? Die zorg wordt onbetaalbaar als die zelfs niet meer aanvullend wordt vergoed.

Op de maatregel om fysiotherapie voor reumapatiënten uit het pakket te halen werd destijds vol ongeloof gereageerd, omdat de medische praktijk al jaren overtuigd is van de significant goede uitwerking van fysiotherapie op de kwaliteit van leven en de arbeidsproductiviteit van mensen met reuma. Wereldwijd schrijven reumatologen fysiotherapie als behandelingsmethode voor. Vanwege de positieve effecten zijn mensen met reuma in Nieuw-Zeeland zelfs verplicht een fysiotherapieprogramma te volgen voordat zij biologische geneesmiddelen krijgen voorgeschreven. Het zal niet verbazen dat sinds het ingaan van de maatregel reumapatiënten meer lichamelijke klachten kregen, meer mantelzorg, medicatie en hulpmiddelen nodig hebben en vaker in het ziekenhuis liggen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn geweest?

Het is een raadsel waarom een tijdrovend en grootschalig onderzoek naar de effectiviteit van de behandeling nodig wordt geacht, terwijl de positieve uitwerking zo evident is, door de medische praktijk wordt erkend en door de patiënt wordt ervaren. Men blijft stug volhouden dat ge-

brek aan alomvattend wetenschappelijk bewijs betekent dat de behandeling onvoldoende effectief is. De ervaringen van de 'echte' wereld zijn blijkbaar minder relevant. Dat doet denken aan de strip van *Fokke en Sukke*. Na een geslaagd experiment, zegt de ene wetenschapper tegen de andere: 'Indrukwekkend collega, maar werkt het ook in theorie?' De consequentie is dat mensen met ernstige gewrichtsschade door reuma de zorg wordt onthouden die zij hard nodig hebben. Het is verheugend dat de rechter daar nu een stokje voor heeft gestoken.

Ook uit oogpunt van de zorgkosten is dat goed, want de strenge en vaak onwerkbaar wetenschappelijke criteria leiden niet alleen tot versobering van het basispakket, maar óók tot een verdere stijging van de zorgkosten. Omdat mensen met reuma die niet naar de fysiotherapeut gaan meer gebruik maken van dure genees- en hulpmiddelen en medisch-specialistische zorg, besparen we weliswaar op de vergoeding voor fysiotherapie, maar over de hele linie wordt meer geld uitgegeven. Die verkapt poging tot kostenreductie, gehuld in een wetenschappelijke jas, druist regelrecht in tegen de wens van het kabinet om dure ziekenhuiszorg te ontzien. Zo bijt de slang zich in zijn eigen staart.

Minister Schippers zou er dan ook goed aan doen om bij de vraag of een behandeling al dan niet in het pakket moet, juist te kijken naar de praktijkervaringen van artsen en patiënten. Dat zal ongetwijfeld tot de conclusie leiden dat fysiotherapie voor mensen met ernstige vormen van reuma gewoon weer moet worden vergoed.